

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 137 (3583) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Köszöntjük a Keleti Arcvonal Bajtársait

Orezágezerte összejönnek ma este azok a magyar hősök, akik már megjárták a keleti frontot. Acélos akarattal szent eszküvést tesznek szívükben, hogy utolsó eszpp vérükig, szívük utolsó dobbanáig csak egy cél lelkesíti őket, amelyért eddig is már keményen áldozatokat hoztak! E cél: a drága magyar föld soha meg ne tapasztalja azokat a hőrzalmakat, amelyeket az orosz népek kellett átélnie a bolsevizmus gyilkos karmában.

A magyar katonák szíve gyúl ki a ma esti táborozáson. E táborozásról felénk kiált a bajtársak figyelmeztető és értesítő hangja: Mi végigjártuk ezt a véres utat, szemtől-szembe láttuk a veszedelem nagyságát, mely Európát s benne talán, első sorban minket, magyarokat fenyeget. Koronatanui vagyunk a bolsevizmusnak, ellene fegyverrel szállunk harcba s a szenvedés, az áldozat, a vér jogán szólunk ma az egész magyar társadalomhoz. Szólnak és szánatot tartunk arra, hogy szavunkat meghallgassa minden magyar.

Szent meggyőződéssel valljuk: Ezt a háborút Európa nem kerülhette el, mert minden év, hónap, vagy nap csak növelte volna annak a sötéti öszerecskűvésnek erejét, mely a nemzeti és keresztény emberi kultúrák öszerecskűvésére tört. Magunk láttuk ennek a roppant felkészülésnek ezer letagadhatatlan jelét, a haditermelésre beállított monumentális gyárakat. Láttuk az évtizedek alatt termelt hadianyag elképzeltetetlen mennyiségét. Láttuk, hogy egy mammothirodalom felmérhetetlen természeti kincseit és szinte kimeríthetetlen emberanyagát — valami alvilági gyűlölet a zsidóság vértől részegült bosszúvágya — totálisan próbálta megszervezni az emberiség leigázására és kipusztítására.

Eppen ezért, mert ilyen szomorú tapasztalatai voltak a fronton járt magyar katonáknak, a legmélyebb szomorúság és keserűség járta át szívüket, amikor itthon látták azt a közömbösséget, amellyel egyesek itthon ernyészettek a nemzet erőit és nem riadtak vissza attól, hogy a nemzet előtt csökkenték a bolsevizmus elleni küzdelem akaratát. Keserűséggel látták egyesek felelőtlenségét, amellyel ezt a roppant veszedelmet a magyar nép nyakába akarták zúdítani és ezzel történelmét is el akarták törölni. De megdöbbant a magyar katona hazaszeretete és abban a pillanatban, amikor a magyarok egység után vágyódtak és nem tudták ezt az egységet az érdekek ütközése miatt létrehozni, felsikoltott a magyar katonában a nemzet féltése és szeretettel szólott minden magyarhoz: emberek, hát még most sem tudtok félretenni minden egyéni érdeket, még most sem látjátok a nagy veszedelmet. Hazánk létéről van itt szó! S ezért mi a keleti harctéren borzalmas tapasztalatokat látott magyarok és hívunk benneteket, hogy álljatok mellénk, teremtsük meg az egységet a magyar katona, a magyar

Súlyos megpróbáltatásokra készíti elő a brit közvéleményt a tengernagyi hivatal első lordja

Még további titkos fegyverei vannak készenlétben a német haditermelésnek. Egyik normandiai város a másik után tűnik el az angolszászok bombázásai következtében

44 ezer francia polgár pusztult el eddig

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Alexander, a brit tengernagyi hivatal első lordja a brit hírszolgálat jelentése szerint szerdán a következőket mondotta:

— A megpróbáltatások ideje vár még reánk. Felkészülhetünk még olyan megpróbáltatásokra, amilyen most a légitámadások újabb és leghalálosabb formájában átélünk.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interint

jelentik: A tovább tartó rossz időjárás éjszaka erősen korlátozta Normandiában és környékén a hadműveleteket. Az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett és kénytelen volt pótlásról gondoskodni. 40 partraszállítójárművük érkezett a pótlás a Szajna-öböl felé, ahol azonban olyan erős a hullámverés, hogy aligha tudnak kikötni. A Cotentin félszigeten az ellenség nyomása változatlanul tart a cherbourgi erőd ellen.

részvett német légierőktől azonban eddig nem érkezett be az összes jelentés. Tekintélyes számú négymotoros amerikai bombázót légi harcokban a német repülőket megromgálták és kétélekeikből kilőttek. A megromgált gépek egyrésze északi irányba fordult és semleges terület fölé próbált jutni.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interint jelenti: Az Elba-szigeti német csapatok elszállításával együtt a Tirreni szigetcsoporthoz tartozó Pianosa és Palmarola kis szigetek gyöngébb helyőrségét bárkákka szállították a szárazföldre.

Tömegesen gyártják Németországban a dinamit-meteorokat

Genf. Az OFI hírügynökség igen érdekes adatokat közöl annak a beszélgetésnek az alapján, amelyet egyik munkatársa folytatott Speer birodalmi miniszterrel az Anglia ellen bevetett újszerű robbanótestekről. Ezt a beszélgetést számos francia újság sajtótechnikailag kiemelve közli. Az új fegyver elterjedt stratégiai hatásától, a német fegyverkezési ipar termelésének hatalmas arányú gazdasági fejlődését is jelenti, amely nemcsak nyersanyagot, hanem igen nagymennyiségű embert is megtakarít, amely megtakarított embermennyiség más fegyverek gyártására szabadul fel. Az emberek megtakarításáról szólva, nemcsak pilóták és a repülőgéphez szükséges motorok és optikai berendezések előállításához szükséges különleges képzettségű emberekről van szó, hanem közönséges munkásokról is, ezenkívül repülőgépi személyzetről.

Ezenkívül nagy időmegtakarítást is jelent az új fegyver, mert úgy a lövedéknek, mint az útnakinduló berendezésnek az előállítása csak csekély időt vesz igénybe. Maga az útnakindítás is roppant egyszerű eljárás, ahhoz csekély könnyen mozgatható anyagra van csupán szükség. Az úgynevezett robotrepülőgépek, amelyeket tömegesen gyártanak, különleges fajtája a légi fegyvernemnek és annak tényleges stratégiai jelentősége van. A szakértők hangsúlyozzák, hogy a német haditermelésnek még más titkos fegyverei vannak készenlétben, a melyeket alkalmas pillanatban fogják bevetni.

Normandia ma a pokol pítvara

Párizsból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Néhány párizsi lap különtudósítót küldött Normandiába, hogy az angolszász pusztításokról pontosan tájékoztassa olvasóit.

— Az első két hét mérlege rettenetes — írja az Oeuvre — mert 47.000 francia polgárt öltek meg, számtalan falut és várost szétromboltak.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Egyik normandiai város a másik után tűnik el az angolszászok bombázásai következtében. Ez volt a legnagyobb benyomása a normandiai harcmezőn az OFI iroda egyik különtudósítójának. Nagy történelmi és kulturális jelentőségű francia városok szakadatlanul az angolszász bombázápor alatt állanak, már a partra-

szállás első napja óta. A megrendült világon Normandia ma a pokol pítvara. Az elpusztult városok névsora napról napra és éjszakáról-éjszakára nő, mert ma elég egy óra, hogy apokaliptikus zűrzavarba döntsön egy várost, amely évszázadok alatt épült fel. Sokszor még az utcákat sem lehet felismerni. Az egyik város például csak egy templom romjából áll. Különösen tragikus St. Lo városának helyzete, melynek közelében még tombol a harc. Itt a halottaknak a romok között kell maradniuk, mivel a romokat is állandóan bombázzák és lehetetlen azokat eltakarítani. Az áldozatok számát még csak megközelítően sem lehet megállapítani.

70 repülőgépet vesztek tegnap délelőtt német terület fölött az amerikaiak

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Azok az angol-amerikai zavaró repülőgépek, amelyek csütörtökön hajnali 1 és 2 óra között átrepültek Berlin területe fölött, nagyon heves légvédelmi tűzbe kerültek.

Berlinből jelentik: (MTI) Mint az Inter-

inf értesül, az amerikai bombázó kötelékek a június 21-én délelőtt intézett terrortámadásuk alkalmával, az eddig ellenőrzött jelentések szerint legalább 70 repülőgépet vesztek, közöttük 58 négymotoros bombázót. Az elhárításban

harcerek érdekében. Ez talán majd felrész minden magyart.

Szívhez talált a szózat, országoszeret sorakoznak a hazájukat féltő férfiak a nemzeti összefogás zászlója alá, a Keleti Arcvonal Bajtársainak a szövetségébe.

Ennek az egységnek s a végleges győzelem érdekében ismét szólnak hozzánk a férfiak: *Az áldozat és vér jogán emeljük fel szavunkat és megköveteljük, hogy itthon rend legyen, hogy minden a harcoló honvéd érdekében történjék, hogy az ővé legyen az első falat*

kenyér és csak egy cél lebegjen minden magyar szeme előtt, a győzelem.

Követeljük a teljes és tökéletes rendszerváltozást, követeljük az igaz-berig magyar nemzetiszocializmus teljes örvényrejtését.

Egy férfias, erőteljes akarat indul hódító útjára. Minden magyarnak meg kell értenie, hogy ma fére kell tenni minden pártérdeket, félre kell tenni minden egyéni érdeket s ma ezekkel a férfiakkal együtt csak egyet szabad néznünk: a magyar győzelmet.

Mozik műsora:

APOLLÓ: A harmincadik.
BELVAROSI: Kék egér.
CASINO: Ingovány.
KORONA: Ez történt Budapesten.

Fontos rendelethez hívja fel a Kereskedelmi Csarnok a kereskedők figyelmét

A Nagyváradi Kereskedelmi Csarnok felhívja kereskedő tagjai figyelmét a Budapesti Közlöny 1944. június 20-án és 21-én megjelent rendeleteire:

1. A m. kir. miniszterium 2140—1944. M. E. sz. rendelete a zár alá vett anyag készletek jegyzékének újabb módosítása.

2. A m. kir. iparügyi miniszter 30.000—1944. Ip. M. sz. rendelete az egyes anyagkészletek bejelentéséről szóló 990—1939. M. E. sz. rendelet egyes rendelkezéseinek, valamint a rendelethez mellékelt jegyzéknek módosításáról szóló 14.500—1943. Ip. M. sz. rendelethez mellékelt jegyzéknek módosítása tárgyában.

3. A m. kir. közellátásügyi miniszter 12.200—1944. K. M. sz. rendelete az 1944. évi termésű gabona cséplése, őrlése, valamint a gabona, a kukorica, a rizs, a hüvelyesek, a seprőcirokmag, a mák és ezek őrlményei és hántolási termékei forgalmának szabályozása tárgyában.

A hivatalos közlöny megtekinthető a Kereskedelmi Csarnok titkári hivatalában.

"Uzó" német katonáothonok

A német katonák fenn a magas északon. Norvégia kies tájain a külvilágtól teljesen elzárva állnak őrt hazájuk védelmére. Ezeknek a katonáknak szabadidejének kellemeasé tételéről a német vöröskereszt messzemenően gondoskodott. E célból úgynevezett "uzzó" katonáothonokat helyeztek forgalomba, amelyek a part mentén úszva mindenütt kikötnek, ahol német parti állások találhatóak. E hajók vöröskereszt gondozónói a katonák részére cigarettát, könyveket, írószereket, stb. hoznak magukkal. A hajó fedélzetén a katonákat kellemes üzenetével vendégelik meg és a valódi jó kávé és hazai sütemények fogyasztása mellett megindul a társalgás a hazáról hozott friss hírekről. Az úzó katonáothonok ezenkívül saját olvasó- és zeneteremmel rendelkeznek, amelyek mindenkor a katonák rendelkezésére állanak. Ezek az údulóhajók többnyire fél napig vesztegelnek az egyes kikötőkben és meghatározott időközönként jelennek meg a német támaszpontokon. A hajók megjelenését többnyire már nagy várakozás előzi meg, mert minden ora, amelyet a katonák a hajon töltenek, a távoli otthon melegét helyettesíti (MNF)

Lapkihordókat, lapárúsokat
jó fizetéssel felvesszünk.
Jelentkezni lehet az
MAGYAR LAPOK
kiadóhivatalában.

Rendkívül erős tűzérési tűz után**Viipuriba bevonultak a szovjet csapatok**

Helzinki. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az állami tájékoztató hivatal a szerdai hadijelentés kiegészítéseként a következőket közli: Az ellenség a Viipuri elleni támadásra összpontosította erejét. Rendkívül erős tűzérési tűz után és légikötékek támogatásával sikerült az ellenséges páncélos erőknél behatolni a városba, melyből a polgári lakosságot már idejekorán elköltötték és a finn véderő kézleiteit és berendezéseit elszállították. Csapatunk a Viipuri felé vezető hidak felrobbantása után visszavonultak a Finn tengerből legbelsőbb szárazsának északnyugati és keleti partján húzódó új állásaikba. Szerdán reggel a város közvetlen közelében húzódtak ezek a vonalak. Viipuritól néhány kilométerre keletre, csapatunk visszaverték az ellenséges páncélosok támadását és megsemmisítették 12 ellenséges páncélos járművet. Viipuri és a Vuokse csatorna között az ellenség nyomása különösen Heinjoki

ellen irányult. A várost feladtuk. Az elmúlt éjszaka az ellenség partraszállási vállalkozást kezdett a Koivisto szigeten. Mesterséges köd leple alatt egy zászlóaljnyi erőeségű alakulatot szállított partra. Piisari északon rézén az ellenségnek sikerült hidfőt alakítani, amely körül folyik a harc.

Az ellenség légitvekenysége éppen olyan erős volt, mint a megelőző napokon, de most elsősorban szárazföldi célpontok, az arcvonal és mögöttes területei ellen irányult. Nappal és éjszaka számos légitámadást vívtunk. Ellenőrzött adatok szerint az elmúlt 24 órában, szerda reggelig, lelőttünk 71 ellenséges gépet, ebből négyet az Aunus-földszoros fölött.

Bukarest. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A június 21-iki román hadijelentés így szól: A Dnyeszter alsó folyásánál, Középhegységben és Moldvában csak csekély harcselekmény volt.

Új iparigazolványok kiadásának korlátozása

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter az ipari hatóságoknak és kereskedelmi, valamint iparkamráknak rendeletet adott ki, amelyben újra szabályozza az iparigazolványok kiadását. A rendelet szerint nem szabad fűszerrel, gyarmataruval, (ide nem értve a szatócs és vegyeskereskedő itallal, textillel, vassal, fémmel, bőrrel, cipőkellékekkel, vegyszerekkel, gyógyáruval, üveggel, porcellánnal, papirossal, írószereket, órával, ékszerrel, bélyeggel, műtárgyakkal, régiségekkel és filmmel való kereskedelem, hitelszolgálat és hiteludósító ipart, inkasszóipar gyakorlására, filmközlésére, hirdetőirodára, áruházfenntartásra jogosító iparigazolványt kiadni. Ilyen iparigazolványok iránt beadott kérvényt az iparhatóságok nem fogadják el. Kivétel, ha olyan személy kéri az engedélyt, aki amellel, hogy a szükséges szakképzettséggel is rendelkezik:

1. Katonai szolgálat közben megsebesült, vagy másként hadirokkantá vált és az iparjogositvány kiadását a hadigondozó hatóság javasolja.

2. Legalább 6 hónapig harctéri szolgálatot teljesített.

3. Hősihalált halt, vagy a mostani háborúban teljesített katonai szolgálat alatt elhunyt személy házaatára, vagy gyermeke.

4. A légiveszély miatt más helységbe volt kénytelen költözni és eddigi ipari vagy kereskedelmi tevékenységének folytatására új iparjogositványra van szüksége.

5. Valamely családi ok miatt, halál, vagy házasság, kívánja átvenni rokonának üzletét vagy vállalatát, amivel az üzletnek száma az iparjogositvány kiadásával nem emelkedik.

A kereskedelmi tárca ügykörébe tartozó egyéb szakmákra vonatkozó iparjogositványok kiadásánál a jövőben is az eddigi szabályok érvényesek.

Talajkutatások a tenger fenekén

(MNF) A mélytenger talajának kutatására nemrégiben még az u. n. hengeront használtak, amelyet Piggot francia geofizikus szerkesztett. Német szakkörök értesülése szerint ezt a szerkezetet most egy svéd tudós újabb találmánnyal egészítette ki, illetőleg tökéletesítette. A hengeront tudvalevőleg robbanótöltéssel kellett elátni, hogy a robbanás hatására a vizsgálócső kellő mélységre furódjék a tengerfenék talajában. A cső ilyen módon két-három méternyi talajmintát: volt képes a felszínre hozni.

A robbanóanyag alkalmazása azonban veszélyesnek bizonyult, gyakran kellett balesettel számolni. Az újonnan szerkesztett u. n. vákuum-ön egészen másként

működik. A hosszú oncsövet, amely a talajmintát fölvetélésre szolgál, felső végén rendkívül vastagfalú acélgömbbel látják el, amelyből az ön víz alá bocsátása előtt kiszivattyúzzák a levegőt.

Mikor az oncső a tengerfenékre ütközik, kinyílik egy szelep az oncsőben lévő, igen nagy nyomású vízszlop az acélgömbbe préselődik. Ennek következtében a cső mélyen befuródik a tengerfenékbe, miközben a víznyomás hajtóerőül szolgál.

A svéd partokon több mint 12 méterre tudnak behatolni a tengerfenék talajába ezzel a szerkezettel. Remélik, hogy az új vákuum-ön 25 méteres mélységet is sikerül elérni.

Írógépet
keresünk megvételeire. HANGVA
Ruházati és Háztartási Bolt
Sas Palota

A bombakárosultakért

Tegnap számunkban — technikai hiány folytán — tévesen jelent meg az adományokról szóló nyugtázásunk. Ezért azt ma teljes egészében újra közöljük. Eddigi gyűjtésünk az orszá-

gos károsultak részére P 27.826.02
Nagyváradiak részére 5285.80
Lengyel Mária tanítónő, Etéd (Udvarhely m.) 22.—
Jézus Szent Szíve nevében
Lőrincz István honvéd 20, Lőrincz István és családja 40 p. 60.—
Biharmegyei Takarékpénztár 50.—
Ujházy Zsigmondné 200.—

Összesen: P 33.443.82

Pótdíjat kell fizetni az életbiztosítások után

A Biosz tájékoztatót adott ki a háború halálesetei kockázati pótdíjról. A kormány már három évvel ezelőtt rendeletileg kötelezte a biztosítókat, hogy a háborús események által bekövetkezett halálesetekben az életbiztosítási összeget megfizessék akár van erre külön megállapításuk, akár nincs. Az esetleg előálló hiányok fedezéséről úgy gondoskodtak, hogy az életbiztosítással rendelkezők kötelesek a biztosított tőke évi hat ezrelékét, vagyis minden 1000 pengő biztosítási összeg után évi hat pengőt haláleseti kockázati pótdíj címén negyedévi részletekben befizetni. A pótdíjak fizetése július 1-én kezdődik, ha azonban díjmentessé vált, vagy kisösszegű, rendszerint temetkezési segély jellegű életbiztosításról van szó, akkor a biztosítottak nem fizessék meg a pótdíjat, mert halál esetén a vállalatok ezt a pótdíjat levonják a kifizetendő összegből. A nagyobb életbiztosítóknál azonban a biztosítók készpénzben beszedik a pótdíjat.

Életet mentett

A hős leventeany, mint a leventehírközpont Debrecenből jelenti. A Debrecenért legutóbbi légitámadás alkalmával Báthory Margit Kamilla 18 éves leventeanyának eszébe jutott, hogy a ház második emeletén lakik egy Máv titkári feleségével és háromhónapos kisgyermekével. A férj a riadó elhonzásakor már hivatalában volt és felesége is elment hazulról honvédelmi munkára. A leventeany a szíriának üvöltő hangja és a felhangzó robbanások zajára sem veszítette el fejét, hanem behatolt az elhagyott lakásba és magához vette a gyermeket és levitte az óvóhelyre. Egy közelben lecsapó bomba közben a lakóház emeletét is elpusztította, köztük azt a lakást is, ahonnan a hős leventeany a gyermeket az óvóhelyre hozta. Báthory Margit Kamillát önfeláldozó hősiességéért az ifjúság nevelésének országos vezetője kitüntette és példának állítja a mindig bátor szívvel munkálkodó magyar leventeany-ifjúság elé.

Kávéházakban és vendéglőkben is.
Magyar Lapok Rt.

A pápa közvetítését akarják kérni az angolok London érdekében

Meghiúsult a kanadaiak kísérlete erősen összeszűkített hídfőállásaik kiszélesítésére. Cherbourg tulajdonképpen várkörzetében a legközelebbi napokban még nem várható nagyobb harci cselekmények

Berlinből jelentik: (MTI) Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul: Német politikai körökben komoly figyelmet szentelnek az Observer című angol lap egyik cikkének, amelyből a Wilhelmstrasse véleménye szerint nem nehéz az Anglia ellen harcbavetett új fegyver pusztító hatására következtetni. A lap várakozóan javasolhatja, hogy a pápát kellene közvetítésre kérni London érdekében. Berlinben csodálkozással állapítják meg, hogy miért hivatkoznak most ilyen hirtelen az angolok a Vatikánra, amikor német kórházakat és műemlékeket döntöttek porba, csak gunnyal nyilatkoztak minden hasonló törekvés elismeréséről.

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti az előzőléti arcvonal helyzetéről: A Cotentin-félszigeten harcoló amerikai kötelékek az utóbbi napokban jelentős erősítéseket kaptak. Ezek egyrészt arra használták fel, hogy Carentanól délnyugati irányban előretöréseket hajtsanak végre, legnagyobb részét azonban kétségtelenül a Cherbourg erődje elleni rohamra vetették harcba. Erre mutat az a tény, hogy ezek között az újonnan szállított kötelékek között sok különleges kötelék, utászok, nehéztüzérség stb. szerepel. A tulajdonképpeni cherbourgi várkörzetben sem kedden, sem szerdán nem került nagyobb harcokra sor.

Még csak a készenlét állapotában vannak a Cherbourg ellen felvonult amerikai hadosztályok

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti: A Cotentin-félsziget északi csücskéből származó jelentések arra engednek következtetni, hogy a Cherbourg erődje elleni támadásra szánt amerikai gyalogos és páncélos hadosztályok még csak a készenlét és a felvonulás állapotában állnak, úgyhogy a tulajdonképpeni várkörzetben a legközelebbi napokban még nem várható nagyobb harci cselekmé-

nyek. A délkeletre, Montebourg térségéből támadó kötelékek kedden este Valognetól délre még veszteségteljes harcokban állottak erős német biztosító erőkkel. Kedd délután a szövetséges bombázóköteléknek szakadatlan légitámadásai Cherbourg városa és kikötője, valamint a várkörzet német partvédelmi művei ellen irányultak.

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti az

inváziós harcok helyszínéről: Az Ornetorkolatától keletre kedden ismét nagybarányu harcitévőkesség lángolt fel. Kedden vetették először harcba erősebb formában a 3-ik kanadai gyalogsági hadosztály alakulatait. Tüzérségi és több csatahajó támogatásával igyekeztek a kanadaiak erősen összeszűkített hídfőállásaikat kiszélesíteni számos támadással keleti és északkeleti irányban, hogy ezzel teret nyerjenek nagyobb hadmozdulatok végrehajtására. Vállalkozásaik azonban nagy veszteséggel meghiúsultak a hatékony német elhárítás következtében.

Tillytől nyugatra sikerült egy brit páncélos harciosoportnak betörnie a német állásokba. A brit kötelék előre nyomult Hottotoig, ami körülbelül egy kilométeres terepnyerésnek felel meg. A briteket még a délután folyamán visszaszorítottuk eredeti állásaikba és a harcban vetett 32 ellenséges páncélosból 15-öt megsemmisítettünk. Tillytől keletre is betört egy brit páncélos harciosoport a német állásokba. Carentanól keletre ismét megerősítették a nap folyamán a megfigyelt készenlétben álló amerikai páncélos tömörítéseket. A német vonalak itt keddtől a heves tüzérségi tűzben állnak. Bretot térségében kedden sikerült azonnali német ellentámadással visszavetni a német elhárító arcvonalba ideiglenesen betört amerikai kötelékeket.

Berlin bombázása során újabb nagy veszteségeket szenvedtek az északamerikai repülőgépek

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Június 21-én a délelőtti órákban északamerikai bombázó repülőgépek ismét terrortámadást intéztek a birodalmi főváros ellen. Sok bombázó repült át legnagyobb részben horult időjárási viszonyok mellett Nagy-Berlin területére fölött és dobott nagytömegű rohanó- és gyújtóbombát láthatóan tisztán terrorista célból a különböző városrészekre. Ismét elősorban a sűrűn lakott negyedeket támadták, amelyekben károk keletkeztek és a lakosságnak is veszteségei voltak. Templomok, kórházak, műemlékek és történelmi értékű épületek ismét céljaul szolgáltak a birodalmi főváros elleni támadásnak. A vadászok és a légvédelmi tüzérség elszántan szembeállott az ellenséges terrorista repülőgépekkel. A város területe fölött is több lelővést figyeltek meg. A lakosság a megszokott fegyelmezett munkakészséggel dolgozik a tüzek eloltása és a keletkezett károk helyreállítása érdekében.

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Azok az északamerikai bombázók, amelyek június 21-én délelőtt, éppen úgy, mint előző napon a Német-öböl felett, nagy kerülővel repültek be német terület fölé, két csoportra oszlottak, hogy így gyengítsék a német elhárítást. Ezenkívül irányukat erősen változtatva, igen magasan szálltak részben a zárt felhőtakaró fölött és így igyekeztek elbújni a német vadászok elől. A német vadászok azonban jól közelükbe fordultak és már berepülésükkor erősen támadták. Berlin területe fölött a léghárító tűz szintén hatásos volt. A fővá-

ros fölött, amelynek lakott részeit ismét támadás érte, több bombázót lelőttek. Az egyik a város előtti területen tőba zuhant. A német repülőgépek az ellenséges gépeket visszatarásükkor is állandóan támadták. Kisebb részeket elszakítottak.

Összeomlottak az angolszászok széles arcvonalon indított támadásai Dél-Olaszországban

Berlin. (MTI) Az Interinf jelenti az olaszországi hadszínterről: Az angol-amerikaiaknak és De Gaullista segédcsoportainak széles arcvonalon végrehajtott támadásai kedden a csata minden gyújtópontjában összeomlottak. E támadások során az ellenség nagy vesz-

teségeket szenvedett. A harcok legfőbb súlypontja a Perugiától északra fekvő területen volt. Az átmenetileg elért betöréseket a német csapatok azonnali ellentámadással minden esetben megtisztogatták. Este az egész főarcvonal német kézen volt. Perugiától északnyugat-

úgyhogy nem tudtak csatlakozni a zömhöz, hanem keletnek fordulak abban a reményben, hogy nagy kerülővel zavartalanul hazatérhetnek. A német légvédelem azonban Keletnémetország felett is nagy veszteségeket okozott nekik.

A véderőfőparancsnokság jelentése

Nehéz harcigépek és éjszakai bombázók találatokat értek el a normand partok ellen működő ellenséges hajókra. Június 6 óta a repülőgépek, a haditengerészet egységei — ugyancsak a hadsereg és a haditengerészet légvédelmi ütegei — a normand partokon elsüllyesztettek — az afnatalelatokból származó ellenséges veszteségeket is beleértve — 2 cirkáló, 14 rombolót, 4 gyorsnaszádot, 27 teherszállító és csapatcszállító hajót, együttvéve 147.403 tonna tőrfogattal és páncélkocsikat partraszállító 12 hajót 18.300 tonna tőrfogattal. Bomba- és tüzérségi találatok által megrongáltak még 3 cirkáló, egy rombolót, 9 gyorsnaszádot, 68 kereskedelmi és csapat-

Mielőtt

ruhát festet tisztított, keresse fel

TÓTH kelmeifestő — vegytisztító

Gillányi-ut 5. Telefon: 39-43.

Telefon hívásra házhoz megyünk

ra az elkecseregett harcok még a szerda reggeli órákban is tartottak.

Tokió. (MTI) A NTL jelenti. A csangcsai hadjáratban, amely főlényes japán győzelemmel végződött, az ellenség vesztesége június 20-ig — a Domei Iroda szerint — 8000 halott, akik a csata-terén maradtak és körülbelül 5000 fogoly. A japánok szákmányában van hatvan ágyú is.

Finn hadijelentés

Helsinki. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A június 21-iki finn hadijelentés a következőképpen hangzik: A Karjalai-földeszeroson az ellenség kedden páncélosok, tüzérség és légierők támogatásával hevesen támadta a Viipuritól délre levő állásainkat. Kemény harcok után sikerült benyomulnia állásainkba. Csapataink közvetlenül a várostól északra és északkeletre fekvő állásokba vonultak vissza. Viipuritól keletre páncélos támogatással végrehajtott heves ellenséges támadásokat visszavertünk. A harcok során 12 páncélos megsemmisítettünk. Ayropaanél az ellenség több támadást indított, de mindig visszavertük és nagy veszteségeket okoztunk neki. A Karjalai-földeszeroson keleti részében az ellenségnek azt a kísérletét, hogy átkeljen a Huvante-csatornán, meghiúsítottuk. Sok szállítóhajót elsüllyesztettünk. A legutóbbi napokban 26 ellenséges páncélos bizonyosan megsemmisítettünk. Az Aunusi-földeszeroson és a Masselkai földeszeroson az ellenség több helyen hajtott végre zászlóaljnyi erősséget is elérő alakulattal helyi támadásokat, amelyeket az ellenség jelentős veszteségei mellett visszavertünk. Ellenséges partraszállító járműveknek a szerdára virradó éjszaka elködösítés mellett sikerült a parti sávból a Koivistoziget északi részére csapatokat átszállítani. Ezekkel a csapatokkal harcok vannak folyamatban. Légierőnk és német zuhanó bombázók ellenséges készenléti állásokat és menetszlopokat támadtak. Az ellenség tevékenységének súlypontja a Krivitoziget és Viipuri északi partja közti tengerész volt. A Karjalai-földeszeroson és a Finn-öbölben vedőszaink és szárazföldi elhárítóink 63 ellenséges gépet lőttek le, közülük 14 gépet német vadászok és hajóegységek. Az Aunusi-földeszeroson további 4 repülőgépet lőttünk le. Ezzel együtt az ellenség az elmúlt 24 órában 67 gépet veszített.

getéről már jelentett visszavonása során a tengerszínén és tengeralattjárókkal végrehajtott ellenséges támadások elhárítása alkalmából elsüllyesztettünk két gyorsnaszádot, kettőt súlyosan megromgáltunk, kettőt harcképtelenné tettünk.

Vitebeztől délkeletre a bolsevisták helyi előretörései meghínsultak. A haditengerészet biztosító járművei június 19-én és 20-án a Finn-tenger-öbölben kemény tengeri és légi csatákban elsüllyesztettek 5 szovjet gyorsnaszádot, további 6-ot megromgáltak, 9 ellenséges repülőgépet lelőttek. Saját repülőgépeink egyike odaveszett.

Erős északamerikai bombázó-kötelékek kedden délelőtt terrortámadásokat vittek véghez Hamburg, Hannover, Magdeburg és Stettin városok ellen. Károkk keletkeztek és emberéletben veszteségek voltak. Lelőttünk 58 ellenséges repülőgépet, köztük 41 darab négymotoros bombázó-repülőgépet. További 23 ellenséges négymotoros bombázó repülőgépet kényszerleszállást kellett végeznie svéd területen.

Japán-német táviratváltás az inváziós erőkre mért eredményes német csapások alkalmából

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelentik: Tozso japán miniszterelnök táviratot intézett a Führerhez abból az alkalomból, hogy a német véderő eredményes csapásokat mért az angol-amerikai inváziós erőkre. Tozso hangsúlyozta, hogy Japán is elszántan, minden erejét letbaveti, hogy a közös ellenséget megsemmisítő vereség után, a háromhatalmi egyezmény országai kivivják a végső győzelmet.

A japán miniszterelnöknek küldött válaszában a Führer is a végső győzelembe vetett hitének adott kifejezést és örömmel állapította meg, hogy Japánt ugyanaz a szellem hatja át és elszántan küzd Japán és Németország ellenségeinek megsemmisítéséig.

Hasonló szellemű szívélyes táviratváltás történt Ribbentrop külügyminiszter és Sigemicu japán külügyminiszter között. Mindkét távirat a közös rendíthetetlen akaratról tanuskodik, amely a két nemzetet áthatja, az angol-amerikaiak ellen vívott harcban.

A főispán látogatása a járási székhelyeken

Nagyvárad, június 22. Vitéz Rajnay Károly főispán, titkára kíséretében vitéz Nadányi János alispán társaságában a vármegye több járásának székhelyeit látogatta meg. Eddig Berettyóújfalun, Biharnagybajomban, Biharkeresztesen és Élesden fordultak meg. Mind a négy járási székhelyen a főispán látogatása alkalmából összehívták a községek vezető tisztviselőit s előttük, valamint a szolgabírók tisztviselőikara előtt a főispán a munka végzésére irányelveket szabott meg. Kérte a tisztviselőket, hogy különösen az elesettek ügyeivel szeretettel foglalkozzanak. A tisztviselőkkel való közvetlen érintkezést a főispán felvette a nagyváradi járás tisztviselő karával is. Ezeket Nagyváradra rendelték be.

Természetesen a főispán ellátogat a vármegye többi járásának székhelyeire is. A látogatások híre járásról-járársra jár s a közönség mindenütt várja a főispán érkezését. A már meglátogatott járási székhelyeken — mint értesültünk — a községek népe a főispánt meleg szeretettel fogadta.

Fontos kérdéseket tárgyalt a minisztertanács

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnökletével szerdán délelőtt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács a rendőrség átszervezéséről, a rendőrség budapesti főkapitányának illetőségi területén a rendőrség fegyverhasználati jogának kiterjesztéséről, a zsidók orvosi gyakorlatáról és orvoskamara-

tagságától, tisztiorvosok magánygyakorlatáról, a fellebbezési eljárás szabályainak a háború folytán szükséges ideiglenes módosításáról és kiegészítéséről, a cégbirtokosok személyében beállott változásoknak a kereskedelmi cégjegyzékbe való bevezetéséről szóló kormányrendeletek és több más időszzerű kormányzati kérdés tárgyalása után délután 4 órakor ért véget.

Gyermekek kenyérpótdagja

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a m. kir. belügyminiszterium rendeletét, amely szerint a gyermekek részére a születésüktől számított 10. hónap első napjától kezdve lehet kenyérgyegyet igényelni. A gyermekeket a 12. életévük betöltését követő nap első nap-

jától kezdve annak az évnek a végéig, amelyben 18. életévüket betöltik, a testi munkások részére megállapított kenyérfeladaggal kell ellátni. A testmunkások pótdagjait a gyermekek részére is a testmunkások kenyérpótdagjáján kell kiszolgáltatni. A rendelet július 1-én lép hatályba.

Hogyan védekezzünk a kiütéses tifusz ellen?

Leghatásosabb ellenszer: a tisztaság

Minden nagy háború kísérőjelensége a járványos betegségek elharapozása. Statisztikusok már régen megállapították, hogy a háborús embervesztés felerészét a járványok okozzák. Oroszországban például minden háborút hatalmas kiütéses tifusz-járvány követt, s az elmúlt világháborút követő oroszországi járvány áldozatainak számát körülbelül húszmillióra becsülték.

Természetesen minden állam egészségügyi hatóságai igyekeznek meggátolni a járvány kiterjedését és terjedését. Felvilágosító előadásokat tartanak, gondozónővérek, orvosok különféle járványok az orvosok ruháit tisztántartására, védőoltásokkal látják el a lakosságot s ha mégis felütne a fejét a járvány, veszélyes létesítmények, járványkórházak felállításával igyekeznek mindig erősebb területre szorítani.

A kiütéses tifusz megelőzésének legfontosabb feladata: *ügyelni a tisztaságra.*

Gyakori és alapos tisztálkodás, sűrű fehérnemű váltás igen ajánlatos. Természetesen éppen háborús időkben nem mindenütt lehet fokozottan ügyelni a tisztaságra és a lóveszárókban élő katonák eltervekedését megakadályozni majdnem lehetetlen. Pedig a kiütéses tifusz terjesztője a ruhatető. A védőoltás anyagát is magából a tetű belsőrésekből állítják elő s a védőoltásadta ellenállóképeség körülbelül egy évig véd a fertőzéstől.

A lembergi Behring-intézet készíti a leghatásosabb oltóanyagokat, itt dolgozták ki azt az eljárást, amely tifusszal fertőzött tyuktojásokból állítja elő a védőoltás anyagát.

Gyermekeknek és fiatalabb embereknek általában nem követel sok halálos áldozatot a kiütéses tifusz, de minél idősebb a beteg, annál súlyosabb a betegség lefolyása és agasztányoknál már 70-80%-ra is felezőkött a halálozási arányszám.

Posta útján kell igényelni a tejszállítási utalványokat

Nagyvárad város Közellátási Ugyosztálya az alábbi hidretnényt adta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy f. évi június hóra érvényes tej-beszállítási utalványokat mindazok kérhetik, akik a f. hóban is érvényes tej-utalványokkal rendelkeznek. Az igénylést posta útján kell a Közélelmezési Ugyosztályhoz (Szaniszló u. 15. sz. a.) beküldeni. Az igénylés végső határideje f. hó 26-ika, e határidőn túl a Közélelmezési Hivatal az igényléseket nem fogadja el, illetőleg az igénylésre szóló utalványokat csak július hó végén fogja kiadni. Az igénylő köteles az igénylést az előírt tej-igénylőlapra beküldeni, melynek ára 10 fillér. Az igénylést a Közélelmezési Hivatal 2. sz. szobájában, valamint a fűszerkereskedőtől lehet vásárolni. Mindenki annyi igénylő lapot köteles beküldeni, ahány

személyre igényli a tej-szállítási utalványt. Igényelni lehet 14 évnél aluli és 70 éven felüli, valamint hatósági orvosi igazolással rendelkező betegek részére. A beküldött igényléshez mellékelni kell egy megcímezett és felbélyegzett válasz borítékot is. Az igénylők legkésőbb f. hó utolsó napjáig értesítve lesznek posta útján az igénylés elbírálásáról. Azok akik már tej-szállítási engedéllyel rendelkeznek kötelesek az igénylőlapra feltüntetni a folyó havi tej-szállítási igazolvány számát és sorszámát.

Mindazok pedig akik e hóban tej-szállítási utalványt nem kaptak, kötelesek az igénylésre feltüntetni jobb sarokban „Uj igénylés”.

Nagyvárad, 1944. június hó 21-én.

Nagyvárad thj. város Közellátási Ugyosztálya.

Dr Krüger Jenő az Erdélyi Párt nagyváradi tagozatának új elnöke

Nagyvárad, jun. 22. Mint ismeretes, az Erdélyi Párt váradi tagozatának elnöke, **Kartsmáros László** országgyűlési képviselő, egészségi állapotára való tekintettel tisztéről lemondott. Értesülésünk szerint miután a gyűlési tilalom folytán az új tagozati elnököt ezidőszert megválasztani, illetve az elnöki tisztséget választás útján betölteni nem lehet, gróf **Teleki Béla** országgyűlési képviselő, az Erdélyi Párt országos elnöke, a nagyváradi tagozat elnöki teendőinek ellátására dr. **Krüger Jenő** m. kir. kormányfőtanácsost kérte fel, aki mint alelnök eddig is az elnök állandó helyettese volt. Az eddigi alelnökök mellé az elnök segítőitársaiul pedig dr. **Incze Gábor** református lelképásztor és dr. **Virág Jeromos** róm. kat. lelkész kérte fel, akiknek erős keresztény és magyar lelkiisége, tetteire, valamint a párt tagjai részéről irántuk megnyilvánult tisztelet és bizalom biztosítja az erdélyi párt nagyváradi tagozatának további önzetlen és sikeres működését, az új keresztény Magyarország megteremtése érdekében.

Dr. Krüger Jenő megbízott elnök a párttagozat vezetését szerdán délután vette át.

A nagyváradi munkapiac helyzete

A nagyváradi m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatal (Szilágyi Dezső-utca 28. Telefon 25-76) az 1944 évi június hó 21-én kelt kimutatása szerint az elmúlt héten elhelyezett: 42 egyént.

Jelenleg foglalkozást kaphatnak: 2 kovács, 1 cipész, 2 férfiszabó, 2 horbely, 3 kereskedő, 3 lakatos, 20 kövező, 1 sütő, 1 kelmefestő, 4 szolgakifutó, 1 kocsis, 1 timár, 1 vasöntő, 1 vasesztergályos, 11 napszámos, 2 gyárimunkás, 2 gyárimunkásnő, 1 gyermekleány, 5 bejárónő, 2 szakácsnő, 4 mindenesleány, 2 mindenesfőzőnő, 1 mosónő, 1 fémcsiszoló, 1 házmesterpár, 1 tisztviselő (könyvelő), 4 tisztviselőnő, 2 varrónő.

Összesen: 82 egyén.

Foglalkozást keresnek: 2 asztalos, 1 hentes, 11 kereskedősegéd, 1 kovács, 7 tisztviselő, 7 tisztviselőnő, 2 szövőnő, 1 ápoló, 1 molnár, 1 kőműves, 1 ác, 1 gyárimunkás, 2 gyárimunkásnő, 1 gyermekleány, 9 bejárónő, 11 mindenesleány, 2 szolgakifutó, 2 varrónő, 3 napszámos, 30 kereskedelmi alkalmazottnő (kiszolgálónő). Összesen: 96 egyén.

Betöltendő tanonchelyek: 1 villanyszerelő.

Elhelyezést kereső tanoncok: 1 villanyszerelő, 1 géplakatos.

Felhívás a Nemzetvédelmi Keresztesekhez és Árpád lövészekhez!

A Nemzetvédelmi Keresztesek nagyváradi szervezte és a nagyváradi Árpád Lövész Egyesület felhívja tagjait, hogy ma, csütörtökön este háromnegyed hét órakor a városháza közgyűlési termében tartandó nagygyűlésen, amelyet a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség a bolsevizmus veszedelme elleni tiltakozásul rendez, mindnyájan jelenjenek meg.

Mintegy négyszáz kisemberrel szemben megszüntetik az eljárást a zsidóvagyon rejtegetése ügyében

Szaporítják a munkaképviselők számát Nagyvárad törvényhatósági bizottságában. Rendelet készül a borbélyüzletek vasárnapi zárva tartásáról

Annak az értekezletnek a keretében, amelyet a Nemzeti Munkaközpont nagyvárad központi és szakmai vezetősége tartott, az iparügyi miniszternek a munkaügyi előadók kijelölésére és a munkaügyi választmányok felállítására vonatkozó rendelkezések ismertetésére, szóba kerültek a nagyvárad zsidók gettóba való telepítésének ügyével kapcsolatos kérdések is. Ezek tárgyalása során Szabó János országgyűlési képviselő az értekezlet résztvevőinek érdeklődésére egyebek között elmondta, hogy a nagyvárad zsidók vagyonuk kötelező bejelentése során csak 50 millió pengő értékű vagyonról tettek vallomást. Ezzel szemben a gettóba kerülésük után kiderült, hogy a kezeikben lévő vagyon értéke Nagyváradon 180 millió pengő volt. A be nem vallott értéktárgyakat a zsidók keresztényeknél helyezték el. A nyomozó hatóságok ezek névsorát napok alatt összeállították. Felelősségrevonásuk most folyik. Többek között akadnak a zsidóvagyon rejtegetői között olyanok, akik tagjai Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának. Ezeket a város legutóbbi közgyűlésén Szabó képviselő felszólította, hogy adják be lemondásukat városatyai megbízásukról. A felszólításnak eddig még nem volt fogantaja, ám — mondotta Szabó képviselő a munkaközpont vezetőségi értekezletén — az önkéntes lemondás elmaradása az illetőket nem menti meg. Nevezetesen mindazokat, akiknek esetében a rendőrbíró megállapítja a zsidóvagyon rejtegetés deliktumát, a törvényhatósági bizottság tagjainak névsorából egyszerűen törölni fogják. Ezután több városatyai tisztséget kell majd betölteni. A betöltést illetően közölte a munkássággal, hogy az ő képviselőinek behívására kerül majd sor.

A zsidóvagyon rejtegetésének kérdése kapcsán egyébként Szabó képviselő még a következő kijelentéseket tette:

— Nyugodt lehet a munkásság, mert a bűnösök listájának közlése után mindenki láthatni fogja, hogy a magyar hatóságok egy mértékkel mérnek. Némcsak a megtévedt munkást, akinek rászorultsága sokszor még mentőkörülmény is, de társadalmi állásra való tekintet nélkül mindenkit utólag az igazságszolgáltatás keze. Különben a nyomozás során vagyonrejtegetés címén 1400 személy ellen emeltek vádat. Ez a szám azonban lecsökkent, mert több, mint 400 kisember ügyében, amely esetekben a szükség égbekiáltó volt, az eljárást megszüntették. Egy-egy értéktelenebb holmi átvétele esetében sem folytatják tovább az eljárást.

A magyar közigazgatás ügyében is tett kijelentéseket Szabó képviselő. Elmondta, hogy több esetet ismertetett egyes miniszterekkel, akik megdöbbenve hallották, mik fordulnak elő. A tisztviselők sokszor paragrafusokat keresgélnek és ezzel megakadályozzák az ügyek gyors elintézését. Ez nem szándéka a kormánynak. A kormány az ügyek gyors és igazságos elintézését kívánja a tisztviselőktől. Mert ez így van, a kormány jó, de sokszor rosszak a végrehajtószervek, mert a tisztviselők nem mernek felelősséget vállalni. Ezért keresnek gyakran kibúvót a paragrafusok dzsungelében. Ennek az állapotnak meg kell szűnnie. Nem azokat az időket éljük, amikor bár-

ki is felelősség nélkül cselekedhet, amikor bárki is kereshet kibúvót a felelősség alól.

Szobakerült végül a borbélyüzletek vasárnapi nyitvatartásának kérdése is. Okot erre az adott, hogy a napokban 20 borbélymester kívánságára az Ipartestület borbélyszakosztálya a felől döntött, tartásának nyitva vasárnap délután, avagy

mint minden iparágban. 50 is ragaszkodjanak a hétköznapi munkához. A borbélymesterek többsége a vasárnapi munka mellett döntött. — Ez a döntés nem lesz hosszú életű — jelentette be az értekezletnek Szabó képviselő — mert tudomása szerint máris rendelkezésre állnak a miniszteriumban a borbélyüzletek vasárnapi kötelező zárva tartásáról.

Pincéket árasztott el a tegnapi hatalmas felhőszakadás

Egyes helyeken az áramszolgáltatásban is zavarok állottak be

Nagyvárad, június 22. A tegnapi nap folyamán több ízben is nagy zápor és felhőszakadás zúdult a városra. Az este nyolc óra után bekövetkezett felhőszakadás oly rendkívüli erősségű volt, hogy a csatornahálózat nem tudta felvenni a tízpercenként 5-6 milliméteres vízmennyiséget, az utcai aknafedőkön át a víz visszaáramlott az úttestekre, elöntötte az utcákat és sok helyen a pincékbe is behatolt. Azokban a házakban, ahol a pincéknek lefolyóberendezésük van, a csatornában összeroldott víz a felső nagy vízmennyiségek nyomására visszaömlött az alagsorokba és ott helyenként jelentős károkat okozott. A késő esti órákban, különösen a belvárosi házak lakói tömegesen fordultak panaszaikkal a városi közművekhez. Minthogy a pincék lefolyó csatornáit a szabályzat szerint úgynevezett visszacsapós szelepekkel kell ellátni, amelyek vagy önműködően záródnak le, vagy pedig könnyen elzárhatók veszély esetén, a közüzemek, — mint illetékes helyen közölték velünk — tulajdonképpen nem is kötelesek ilyen esetekben közbe lépni. De miután a háborús anyagbeszerzési nehézségek miatt a csator-

naknak ilyen készülékekkel való ellátása nem lehetséges, a közüzemek mégis segítségére voltak a lakosságnak és több helyen is munkához láttak a városi közüzemek kiküldöttjei a pincéket elárasztó nagy vízmennyiségek eltávolítására. Sajnos, a közüzemeknek most szivattyúk nem állnak rendelkezésére és így a munkások csak kezdetleges eszközökkel szíthetett a lakosság segítségére.

Közintézmények közül különösen a Szent József szanatórium pincéibe hatolt be nagymennyiségű víz. Elárasztotta a főposta alagsorait is. Itt kábelbeázások történtek, amelyek miatt mintegy 150 előfizető részére tegnap este óta szünetel a telefonszolgálat. A posta műszaki osztálya nagy erővel indította meg a helyreállító munkálatokat, úgyhogy a zavar kiküszöbölése már csak órák kérdése.

A pincékbe behatolt víz egyes üzemeknél a transzformátorházakba is benyomult és emiatt több helyen megszakadt az áramszolgáltatás is. A közüzemek alkalmazottai kisegítő megoldásokkal juttatták áramhoz az időhöz kötött munkát végző üzemet, így a napilapokat előállító nyomdát.

Rögtönítelő bíróság elé állítják a kolozsvári bombakárosultak fosztogatóit

A kolozsvári büntügyi hatóság őrizetbe vett több olyan személyt, akik az elsőtűzés ideje alatt bűncselekményt követtek el. Ezeknek a személyeknek cselekménye statáriális bíróság elé tartozik. A vádlottak nagy része a bombázások miatt megrongálódott lakásokba hatolt be és a legnagyobb lelkiismeretlenséggel a házukból kibombázott embereket fosztogatta. A rendőrség erőteljes nyomozás után ilyen bűncselekmény miatt letartóztatta Seres Gábort, Grán Antalt, Vilán Lajos napszámost, Molnár János fuvarost és a „buba” gunyévvel illetett Dondos Rózsa cigányleányt. A letartóztatáknál talált holmik értéke meghaladja a 12 ezer pengőt.

A vizsgálat folyamán bevallották,

hogy a megtalált holmikon kívül rengeteg ruhafélét és ágyneműt értékesítettek különböző orgazdákknál. Az orgazdák ellen természetesen szintén eljárás indul. A fosztogató banda tagjait már átkísérték az ügyészségre s annak döntése alapján valószínűleg valamennyien rögtönítelő bíróság elé kerülnek.

Kulturtörténeti értékeket ajánlott fel a városnak Tabéry Géza író

Nagyvárad, június 22.

Tabéry Géza, a kiváló író, beadványt juttatott el Fluck Ferenc városi tanácsnokhoz a kultúrügyosztály vezetőjéhez, amelyben bejelenti, hogy miután a június 2-iki légitámadás következtében Juhász Gyula-utca 2. számú háza erősen megrongálódott, lakását kénytelen kiüríteni. Ezzel kapcsolatban Tabéry Géza közölte, hogy lakásában számos műérték és irodalmi értékű könyv van, amelyet megővés céljából Nagyvárad város levéltárának ajánl fel, olyan formában, hogy a könyveket az ő, valamint felesége haláláig más kívülük ne használhassa, ő és felesége azonban szabadon rendelkezheszenek azokkal.

„Mindkettőnk elhalálása és feleségem részéről történő elidegenítés esetén azonban — írja beadványában Tabéry Géza — gyűjteményem Nagyvárad városnak képezze tulajdonát „Tabéry Géza Puskás Irén gyűjtemény” megjelölésével.

A város vezetősége értekezletünk szerint a közeli napokban dönt Tabéry Géza beadványa felett, remélhetően kedvezően, mert hiszen valóban kulturtörténeti emlékekről van szó, amelyek megőrzése nemcsak feladat.

Vidéki nyiltárusítási üzletek nyitási és zárási idejének szabályozása

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletét a vidéki nyiltárusítási üzletek nyitási és zárási idejének szabályozása tárgyában. A rendelet szerint az ország egész területén a nyiltárusítási üzletek nyitásának és zárási idejét a törvényhatósági jogú és megyei városok területén a polgármester, a kis- és nagyközségek területén a II. fokú iparhatóság állapítja meg. A hatóságok által megállapított üzletnyitási és zárási időpont között a déli zárva tartásra esetleg tett rendelkezések figyelembevételével nyitva kell tartani mindazokat a nyiltárusítási üzleteket, amelyekben élelmiszerek, tüzelőanyagok, bármilyen textilanyagot, cipőt, esernyőt, papírt, írószert, vasút, edényt, háztartási cikket, festéket, üveget, porcellánt, valamint villamosági és villanyfelszerelési cikket árusítanak. A kötelező nyitvatartás vonatkozik az áruházakra, vegyeskereskedésekre is. A rendelet július 1-én lép hatályba.

ADOMÁNYOK. Biró Ferenc részére Merz Ernő egy öltönyt, egy inget és egy nyakkendőt küldött szerkesztőségünkbe. Rendeltetési helyére juttatjuk.

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

„Veszedelemes a szegénység!”

Az alábbiakban Otto Marenbach, a Német Munkafront ügyvezető igazgatójának igen érdekes cikkét közöljük, amely összehasonlítja az amerikai és az európai szociálpolitika közti elvi különbséget.

Az amerikai népek már lassan hozzászoktak az amerikai agitáció különböző módszereire. Különösen szociálpolitikai téren ellenfeleink mindig úgy tesznek, mintha valamilyen óriási mérvű szociálpolitikai tervet dolgoznának ki, mintha valamilyen tényleg tennének. Lehetőleg sok új reformtervet jelentenek be, majd pedig konferenciákat tartanak, azon célból, hogy a világ munkásainak megmutassák, hogy tényleg „valami történik”. Az első ilyen konferencia a Hot Springs-ben tartott „életmezési konferencia” volt. Eredménye — ha ilyenről egyáltalán beszélhetünk — egy egyesültállambeli új monopoli-umnak felállítása volt, amely az egész világot amerikai gabonával akarja ellátni, igen természetesen, tisztán „felebaráti alapon”, a valóságban pedig csak azért, hogy a világ egész gabonakereskedelmét és ellátását az amerikai gabonatermesztők tegye függővé. A gyakorlatban mi történik, azt a legvilágosabban az indiai példa igazolja, ahol milliószámra éhenhalnak az indusok, valamint a délolaszorezági éhínség, ahol a városok szélein kitéhezett olasz gyermekek kenyérért koldulnak. Ez a szociális intézmény az UNNRA, amelyet tisztán véletlen folytán az Egyesült Államokban alapítottak és amely nagy garral bejelentette, hogy az európai államokban dúló éhínség leküzdésére előkészítette a terveket. Ez a konferencia éppen úgy, mint a többi, tisztán szavakat termelt!

Ugy látszik, hogy odaát Amerikában már magának a gondolatnak, hogy a proklamációk által óriási agitációba foghatók, annyira megörvendtek, hogy nemcsak egy újabb konferencia megtartását sürgették. Hiszen utóvégre a Genf-ből Kanadába átköltözött „Nemzetközi Munkahivatalnak”, illetőleg ennek köz-igazgatási szervének, az „International Labour Organisation”-nak ugyancsak be kellett bizonyítania, hogy létezik és hogy nem hiába ment Genf-ből Montre-alba. Így aztán igen nagy reklámmal bejelentették az egész világnak, hogy a Nemzetközi Munkahivatal egy „közgyűlést” hív össze. A sajtó, a rádió és a film azonnal ennek a reklámnak állottak szolgálatába: hónapok óta folyt a reklámpergőtűz, hogy a dolognak meg is legyen a kellő nimbusza. Utóvégre az egész világnak be kellett bizonyítani, hogy ezáltal tényleg egy „megváltó” programról lesz szó.

Három héten keresztül 40 államnak 329 kiküldöttje Filadélfiaiban ülésezett. Együtt voltak a kormányok, a munkaadó és munkavállalók képviselői. Érdekes, hogy ezen a képviselők legkevesebbje képviselte tényleg az illető népeket, inkább olyan emberek ültek ott, akik édeskeveset törődnek a népek érdekeivel, de akik — és az egész világ ismeri őket — eddig csak azt bizonyították be, hogy mindaddig csak bizo-

nyos körök pénzügyi hatalmának érdekében működtek. A kép mindig egy és ugyanaz. A nemzetközi tőke minden alkalmat megragad arra, hogy hatalmi állását megővje, megvédje és ezáltal még inkább megszilárdítsa. Ha kell, akkor még „szociális” programokat is vezet igénybe, céljainak elérésére.

Amikor az elmélet és gyakorlat eltér egymástól

Háromheti tárgyalás után elfogadták az ugynevezett „alappfeltételeket”, hosszasan tanácskoztak, beszéltek, amíg végre ezen határozatot sikerült elfogadtatni. Ez alkalommal nyilatkozott meg legjobban ez a végtelen hamisság, amellyel mindig dolgoztak. „A munka nem áru! A szegénység bárhol is, veszedelem a jólét számára mindenütt!” Így hangzik az első tétel és arra, hogy ezt a régi igazságot felfedezzék, arra négy világrésznek képviselői gyűltek össze, ennek megállapítására minden reklámeszközt vettek igénybe, sőt maga az USA elnöke sem átalotta személyesen a mikrofon elé ülni. Sajnos, az óriási

munka közben a sok társadalmi összefogás és mulatság mellett, egyiknek sem jutott eszébe, hogy a tözdespekulációnak megszüntetését, a részvényekkel való üzérkedést, a földnek és talajnak védelmét, valamint mindannak védelmét követelje, amit a föld maga termel. De a tözdedeken azok üzérkednek, akik a háborún nyerne, akik például minden inváziós jelentésen vad spekulációba fognak. Az ellentét olyan nyilvánvaló hogy ehhez semmit hozzáfűzni nem szükséges. Miként akarják azon tételt, amely szerint a munka nem áru, a gyakorlati életbe átültetni, ha a nemzetközi tőke valamennyi elve éretlenül megmarad? Addig, amíg a munka eredménye, a termékek a tözdespekulációnak vannak kitéve, addig nincs kilátás arra, hogy maga a munka elveszítse jellegét, mint áru. Itt még a legszabadabb szakszervezetek sem használnak, ezek csak arra szolgálnak, hogy az egyes munkás helyébe az öszességet, a kollektivitást állítsák, anélkül, hogy ezáltal maga az eredmény megváltozzon. De hiszen ezeknek a sötét hatalmaknak éppen a tulajdonképpeni célja, hogy megakadályozza minden eszközrel a pénzügyi hatalmak rafizetését. KK

Hogyan működik a norvég szabadidőmozgalom?

„Sol i arbeid”, magyarul: napot a munkának az elnevezése a norvég szabadidő-mozgalomnak, amely egyre nagyobb jelentőséget nyer a munkások körében. Ennek bizonyossága volt az az eleoizben megtartott országos gyűlés, amelyen Oslóban az egész ország munkásszervezeteinek küldöttségei megjelentek.

A szervezet a nemzeti és az országos szociális viszonyok következménye gyanánt meglehetősen különbözik más országokban meglévő hasonló intézményektől. Jellegzetessége, hogy politikailag teljesen semleges és egészen önálló vezetősége van.

A norvég munkásság nagyon megelégedett a „Sol i arbeid” eddigi működésével, amely igen változatos terekre irányul. Igényes színházi és mozi előadások mellett előmozdítják a munkásság

önálló művészi működését is, műkedvelőelőadásokkal, hangversenyekkel, ének- és zenekarok szervezésével. Nagyon fontos, különösen a gyérebbe lakott vidékeken a vándorkönyvtár intézmény. Nem felejtkeznek meg a szak- és az általános műveltségű oktatásról sem, de elegendő hely jut a mozgalom keretében a sportoknak, kirándulásoknak és turisztikának is. Mindenütt tekintetbe veszik nemcsak a norvég népek, hagyományait is, amelyeket kellőleg beállítanak a mozgalom keretébe, úgy hogy a munkásság kultúrnívója az utolsó tíz esztendő alatt igen jelentősen emelkedett. A szervezet szerződéseket kötött a színházi- és mozivállalatokkal és ezek alapján az egyes ipari városokban külön a munkásság számára megfelelő színelőadásokat és mozibemutatókat rendeznek.

A mezőgazdasági munkaerőellátás megszervezése

Ez a háború sorsdöntő küzdelem, amelyben a magyar nemzet minden erejének teljes lathatásával vesz részt. Jövünk, további fejlődésünk attól függ, hogy képesek leszünk-e a kellő mértékben helytállni a végső döntő küzdelemben. Tudatában vagyunk annak, hogy ez a harc élet-halálküzdelem ezeréves országunk léteért, fajunkért, kultúránkért, városainkért, falvainkért, millió és millió magyar család otthonáért. Azt, hogy milyen erőt bírnunk bevetni, nem dönti el az ország lakosainak száma, anyagi erőink mennyisége, hanem attól is függ, hogy ezeket az erőket milyen tökéletesen szervezzük meg és ezzel ütőképessé-

güket mennyire fokozzuk. A német birodalom csodálatos szervezetsége példa arra, hogy nem a számszerűség, hanem az erők okos, céltudatos összefogása határozza meg a küzdőképesség fokát.

A magyar mezőgazdaság munkaerőszükséglete egy évben körülbelül 325 millió munkanap. Ez a szám is mutatja, hogy egyáltalán nem közömbös háború idején mezőgazdaságunk munkaerőgazdálkodása, hanem olyan kérdés, amely igen alapos szervezést követel meg. A honvédelem érdekében a mezőgazdasági férfitalosság tekintélyes részét el kell vonnunk mindennapi munkájától, hadifontosságú iparok, üzemek igen sok olyan munkást foglalkoztatnak, akik azelőtt a mezőgazdaságban dolgoztak. A mezőgazdasági termelés részére tehát kevesebb munkaerő áll rendelkezésre, mint békében és mégis gondoskodnunk kell arról, hogy a termelés nemcsak zavartalanul tovább folyjék, hanem teljesítőképesége, a háborús szükségleteknek megfelelően még emelkedjék is. Szervezési feladat az, hogy ennek a követelménynek eleget tehesünk és a

magyar mezőgazdaság jól megállja a helyét a munka arevonálán.

A szervezés feladata kettős: számba kell vennünk, megfelelő csoportosítással, a tényleges munkaerőszükségletet és meg kell állapítanunk, hogy az egyes csoportokban szaktudás és munkaképesség szerint kik végezhetnek eredményes munkát. Sürgős és fontos feladat tehát a mezőgazdasági munka- és munkakataster felállítása. Mindenkit a maga megfelelő helyén kell alkalmaznunk és ebben a tekintetben a termelési közérdek a döntő. A termelés szempontjából szükséges és értékes munkaerőket nem vonhatjuk el a mezőgazdaságtól, másokat azonban, különösen a munkakerülőket, katonai fegyelem alatt honvédelmi munkára kell kirendelnünk. Annak a kiegészítésnek, aki gazdaságában teljes munkaerőjét nem használhatja ki, munkát kell kijelölnünk lakóhelyén, vagy annak közelében. Egyes vidékeknek munkaerőfeleslegét szervezeten kell felhasználnunk, még pedig úgy, hogy a felesleges nagy távolsági munkásvándorlatát megegyezik a háborús közlekedési nehézségek miatt.

A munkaerőellátás megszervezése előnyt biztosít a gazdának és a munkásnak egyaránt. A gazdaságoknak így biztosíthatjuk azokat a munkaerőket, amelyekre szüksejük van, a munkás pedig szaktudásának és képességeinek megfelelő munkakörben találja meg a teljesítményének megfelelő keresetet és másfajta, esetleg nem is mezőgazdasági munkára rendelik ki. Ezen az úton elérhetjük a munka eredményes fokozását, mert a hozzáértő embertől többet követelhetünk meg, mint a kontártól.

A magyar honvéd erejének teljes lathatásával vitésül védi hazáját és ezzel példát mutat az itthon dolgozóknak is. A magyar gazdának és mezőgazdasági munkásnak azzal a hittel és elhatározással kell tekintenie erre a példára, hogy minden munka, amit idejében, jól, a lehető legnagyobb odaadással végzünk, közelebb hoz bennünket a győzelem napjához, amit ki kell küzdenünk, mert győzelem nélkül nemzetünk igazi békét és boldogulást nem biztosíthat magának.

Ötszöröse emelte a borkormánybiztos Bihar megye bocskor-ellátási keretét

Nagyvárad. A bóranyaggazdálkodási kormánybiztosságtól értesítés és érkezett Bihar megye Közellátási Hivatalához arról, hogy a kormánybiztosság a megye bocskor-ellátási keretét jelentősen felemelte. A megye szükségletének biztosítására akkora mennyiségű bóranyagot utalt ki a borkormánybiztosság, hogy a vármege Közellátási Hivatalának megállapítása az eddigi bizonytalan keret a havi kontingenet ötszöröse emelte. A Bihar megyének kiutalt bóranyagból ezennél havi 4000-4200 bocskor állítható elő.

A megye részére kiutalt bórmenyiség kikészítésének zavartalan biztosítására a borkormánybiztosság 9 bihar megyei és két nagyváradai timaron kívül 4 békésmegyei, 1 füzesgyarmati, 1 kolozvári és két aradmegyei timárt bizott meg. A borkormánybiztossági rendelkezés egyébként előírja, hogy bocskorkészítés körüli bór hulladékokat a bocskorkészítők utalványokra lábbeli foltozással foglalkozó cipészeknek adják át, hogy az ne vesszen kárba.

Rádióműsört akar?

Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 KULYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 hóra 430 F.
 3 hóra 1240 F.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Ismeretlen nő holttestét vetette partra a Körös. Nagyvárad, június 22. Ma a kora reggeli órákban az Óssi telep csordása, miközben a gondjára bízott állatokat áthajtotta, lenn a vízparton egy országban lévő női holttestet talált. A csordás azonnal jelentette az esetet a legközelebbi csendőrszéknek, ahonnan a rendőrséget értesítették. A rendőri bizottság — kina a helyszínen nem tudta a szerencsétlen nő személyazonosságát megállapítani, de valószínűnek tartják, hogy valamelyik Várad környéki faluból való. A vizsgálat megindult.

Jelentkeznek tűzifaigénylésért a Nemzeti Munkaközponthoz tartozó munkások. Felhívjuk úgy a kisműhelyben dolgozó NMK-hoz tartozó munkásokat, valamint az építő, vendégipari alkalmazottakat, valamint a kereskedelmi alkalmazottakat és magántisztviselőket, hogy tűzifa igénylés bejelentése végett jelentkezzenek a Munkaközpont titkárságánál délután 4-7-ig. A vendégipari alkalmazottak jelentkezhetnek délelőtt 10-12-ig is. A falapot, valamint a NMK tagsági könyvet mindenki hozza magával.

Külföldiek ellenőrző kirendeltségek megszűnése. A MTI jelenti: A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli a belügyminiszter rendeletét, amely szerint a Külföldiek Ellenőrző Országos Központi Hatóság kebelében szervezett kassai, kolozsvári, máramaroszigeti, nagyváradai és újvidéki kirendeltség július hó 1-ével megszűnik. A megszüntetett kirendeltségek feladatát a Külföldiek Ellenőrző Országos Központi Hatóság a jövőben közvetlenül látja el. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba.

Melyik erdélyi fürdőben lehet nyaralni? Nagyvárad és Bihar megye Idegenforgalmi Hivatala közli: Az erdélyi fürdők szövetségének értesítése szerint az erdélyi fürdők közül a forgalomból ki van zárva Szovátfürdő. A többi nagyobb (Tusnádfürdő, Gyilkostó, Borszákfürdő, stb.) és a többi kisebb fürdő (Málnásfürdő, Uzonka, Aknasugatag, Csiszáfürdő, Sztánafürdő, Hargitafürdő, Homoródfürdő, Idécsfürdő, Előpaták, Kovászna stb.) korlátozás nélkül igénybe vehetők. A fürdőről részletesebb tájékoztatást ad Nagyvárad és Bihar megye Idegenforgalmi Hivatala (jelenleg a Rimanóczy szállodában). Telefon 12-33. Tekintettel arra, hogy az erdélyi fürdők hadművelési területre esnek, az odautazásra külön rendőri engedély szükséges.

A Lorántffy Zsuzsanna református polgári leányiskola városban tartózkodó 12-15 éves tanulóit felhívom, hogy az igazgatói irodában folyó évi június hó 23-25-ike között igen fontos megbeszélésre 11-1 óráig jelenjenek meg. Igazgató.

Vasárnap délelőtt 11 órakor sport- és kulturfilm matiné a Belvárosi moziban a nagyváradai Német Lektorátus rendezésében.

Csütörtöktől az APOLLO ban

Páger Antal felejthetetlen alakítása

A HARMINCADIK

Egy magyar falusi tanító emberfeletti küzdelme a jövő nemzedékért

Addig jár a korsó a kútra... Nagyvárad, június 22. Kimpán Tivadár gyapjúgazda egy alkalommal lisztet hozott be Nagyváradra, amelyet több társával együtt a maximális áron felül értékesített. A jószerecsén felbuzdulva Kimpán másodszer is megkísérelte, hogy lisztet adjon el a városban árdrágitással, ekkor azonban rajtavesztett. A rendőrök tetten érték és eljárást indítottak ellene. — A nagyváradai törvényszék uszora bírósága csütörtökön délelőtt foglalkozott az ügyvel és Kimpán Tivadart egy rendbeli árdrágitás és egyrendbeli árdrágitási kísérletben mondvá ki bűnösnek, jogerősen kéthónapi fogházbüntetésre ítélte.

Film készül Farkas István ifjúsági regényéből. A könyvnapra jelent meg Farkas Istvánnak, a Magyarság kitünő munkatársának és a Harci szerkesztőjének a Kék Gomb Társulat című ifjúsági regénye olyan rendkívüli sikert aratott a könyvpiacra, hogy egyik filmvállalatunk elhatározta: megfilmesíti a Kék Gomb Társulatot. A tárgyalások már meg is indultak a szerző és a filmgyártó között. A hálásnak és hatásosnak ígérkező film valamennyi szereplője kisdíjak s ezért film felvételei előtt a különböző középiskolákból válogatja majd ki a megfelelő szereplőket a rendező.

AZ ELLENFORRADALOM ÉVFORDULÓJA A LUDOVIKA AKADÉMIA. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az 1919. június 22-én Szövetség és Vasárnap az ÜHÖ-üti Ludovika Akadémián ünnepli az 1919. évi június 14-iki ellenforradalom évfordulóját. Ugyanakkor emlékeznek meg a június 1-én ellenforradalom hősi halottairól. Gyülekezés reggel 8 óra 15 perckor a Ludovika Akadémia belső udvarán. Az emlékszedet Kunder Antal miniszter mondja, aki annak idején legmagasabb évfolyambeli tüzérakadémikus és rangelső volt és szintén tevékenyen részt vett a ludovikások ellenforradalmában.

Norvégia új munkásszervezete. (K. K.) A norvég munkásszervezetek új feladatot kaptak. A „Norges Arbeidssambad” intézményen belül, a Német Munkafronthoz hasonló feladatkör jutott nekik osztályrészül. Az intézmény igen nagy gondot fog fordítani a szakoktatás terén, azonkívül kiépíti a szabad idő mozgalmát, ez a mozgalom a „Napsütés és Munka” nevet fogja viselni, hasonlóan fog működni, mint a német „Kraft durch Freude”, célja a munkások és alkalmazottak életét úgy alakítani, amint ezt egy modern államban megkövetelheti.

Hogyan lehet vállalatot hadiüzemmé nyilvánítani?

Azok a vállalatok, amelyek eddig hadiüzemmé nyilvánítva nincsenek, de amelyeknek vezetői igazolni tudják, hogy üzemiek, vagy termelvényellátók minőségük következtében hadfelszerelés, vagy hadianyag javítási célok szolgálatába állíthatók, kérhetik üzemiknek hadiüzemmé való nyilvánítását, jelenlegi munkáltszámukra való tekintet nélkül, még akkor is, ha ilyen irányú előbbi kérelmeik eddig elutasítottak.

A vonatkozó kérések az Iparügyi Minisztérium XVIII. a. osztályához nyújthatók be s a kéréshez mellékelni kell egy

Műkedvelő előadás a Munkásotthonban. Vasárnap délután fél öt órai kezdettel népművelési előadássorozatban és a levepte ifjak műkedvelő csoportjának vendégszereplésével műkedvelő előadást tart a Nemzeti Munkaközpont a Munkásotthon nagytermében. Színrekerül Harsányi Kálmán: Ellak című 5 felvonásos történelmi tragédiája Gyenge Árpád rendezésében. Néhány héttel ezelőtt a Levente Egyesület kulturtermében adták elő a fenti szindarabot zsufolt nézőtér mellett. Valószínű, hogy a Munkásotthon nagyterme ezuttal is zsufolásig megtelik. Önkéntes adományokat a bombakárosultak részére a helyszínen köszönettel fogad a rendezőség.

Hogyan konzerválják a méhek a mézet? Mint ismeretes, a méz hosszabb ideig nehezen áll el, mivel bizonyos gombák fejlődnek benne, amelyek gyors erjedéshez vezetnek. Mivel azonban a méhnek a mézre főleg az elkövetkezendő ivadékok szempontjából hosszabb ideig szüksége van, elsősorban az erjedés megakadályozására kell törekednie. A természet a méhek számára csodálatosképpen biztosítja ezt a konzerválást, mégpedig oly módon, hogy a sejtekben felraktározott mézet a méh egy csepp méhréteg hozzáadásával megóvja a romlás ellen és ezzel eléri, hogy az utódok számára mindenkor teljesen friss méz áll rendelkezésre. A méhméreg ugyanis olyan savat tartalmaz, amelynek következtében a méz beláthatatlan ideig konzerválható. Így gondoskodik a természet a méhek védelméről. (MNK)

Mérgezett és foszforos szénát szórtak le a Zala megye felett átvonult ellenséges repülőgépek. Zalaegerszegről jelentik: (MTI) A Zala megye felett átvonult ellenséges repülőgépek rőpiratokat, mérgezett szénát és különféle más tárgyat dobtak le. Zalaegerszeg külső részében a ledobott foszforos széná kigyulladt, — azonban a gyorsan kivonult leventék a tüzet eloltották. A Tapolca melletti Szentgyörgy-hegy lejtőjén két elemista fiú robbanó töltőceruzát talált. Pécsvárad és Püspöknevasd községek fölött néhány nappal ezelőtt több angol-szász repülőgép szállott el. Egy nappal később egy gyermek a mézőn fényes rudat talált. Odahívta több játszótársát és csavartni kezdte a fémrudat, amely felrobbant és a gyermeket megölte, míg öt játszótársát megsebesítette.

ÖT BARANYAI KÖZSEG BEVONÁSÁVAL MEGTARTOTTÁK AZ ELSŐ FALUSI KÖNYVNAPOT. Pécsről jelentik. A magyar könyv népszerűsítése terén követendő példát állított egy baranyai község, Velény irodalom- és lakossága használta fel az alkalmat, hogy a falu fogadott ünnepén hitet tegyen a tisztá irodalom megbecsülése és szeretete mellett. A falusi könyvnapot, amely valószínűleg az első az országban, körmenet előzte meg. A hívőket Gere Gábor szabadszentkirályi plébános vezette Szent Antal szobrához, ott tábori mise volt, majd a könyvnap ünnepsége vette kezdetét. Gere, Pécsbagota, Szabadszentkirály és Baksa községből is igen sokan vettek részt a könyvünnepben. Szabó Béla gerdei körjegyző a sajtó feladatával foglalkozott és hangsúlyozta, hogy rossz sajtó olyan, mint a méreg. A jó sajtó és a jó könyv pedig üdítő forrás a szomjúzó lelkeknek. A családfelet kérte, vigyázzanak arra, hogy hozzátartozóik tisztá irodalmat és méregmentes sajtót támogassanak. Gere Gábor plébános megemlékezett arról, hogy a rossz sajtó rontja a magyarság szellemét és vallásos érzületét. Végül a hősök szobrához vonult az öt község közönsége és imádkozott a hősök lelkiüdvéért és a diadalmas békéért.

RÁDIÓ

PÉNTEK, JUNIUS 23.

Budapest I.

- 8.30 Beszkártzenkar.
- 9.40 Filmdalok.
- 10.10 Operagyöngyök.
- 11.40 Mihályhegyi Géza dr. orvosi előadása.
- 12.05 Weidinger Ede szalonzenekara.
- 12.50 Zenekari művek.
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Tabányi Mihály harmonikaegyüttese
- 14.50 Melles Béla zenekara.
- 15.45 Vallányi Dezső előadása.
- 16.10 Szekesfővárosi Tuzoltozenekar.
- 17.00 Bura Sandor cigányzenekara.
- 17.35 Undi Imre csevegése.
- 17.35 A rádió hangversenydobogója.
- 18.20 Munkásfelőra.
- 19.00 Családi tanács. Operett.
- 19.35 Lególtalmi közlemények.
- 19.55 Mezei bokréta.
- 21.00 Dolgozó magyarok.
- 21.10 Magyar zeneszerzők felőraja.
- 22.20 Se szó, se beszéd — muzsika.

SZOMBAT, JUNIUS 24.

Budapest I.

- 8.30 Szórakoztató zene.
- 9.40 Népszerű közzenék.
- 10.10 Délelőtti muzsika.
- 11.40 Reményi Józsefne meséi.
- 12.05 Szórakoztató zene.
- 13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
- 14.00 Folyamerők szalonzenekara.
- 14.45 Mindenből mindenkinek.
- 16.00 Mitrovics Gyula előadása.
- 17.00 Hangképek innen-onnan.
- 17.25 Berlini fillarmonikusok.
- 17.35 Somody István előadása.
- 17.55 Halk melódiák.
- 18.05 Német hallgatóinknak.
- 18.40 Külügyi tájékoztató.
- 19.00 A magyar rádió ünnepi műsora az ellenforradalom negyedszázados évfordulóján.
- 20.15 Nyáresti muzsika.
- 22.20 Ki mit szeret.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje „MAGYAR LAPOK”-at.

SPORT

A NAC ellen készülő Gradjanski a horvát válogatott csapatot jelenti

Nagyvárad. A NAC otthonban már teljes lendülettel folyik a nagy jelentőségű nemzetközi labdarugó-mérkőzés előkészítése. A vezetőség teljesen átérzi, hogy az igen izgalmas sportot ígérő futbalcsata ezres tömegeket fog megmozgatni és ehhez mérten kell fogantatni minden intézkedést. Nagy gondot készítik elő a zágrábi csapat fogadtatását és ellátását, hogy valamennyire is viszonyozzák azt a határtalan szíves vendéglátást, melyben a váradi fiukat részesítették a tél folyamán a horvát fővárosban. Az egyik vezető mondta:

— Minden erőnkkel azon kell lenni, hogy a horvátok épp olyan jól érezzék magukat Váradon, mint amilyen nagyszerűen töltöttük mi az időt Zágrábban. Ehhez azonban segítségül kell hívunk az egész város társadalmát, mert mi is úgy éreztük, hogy Zágrábban minden ember szinte a gondolatunkat leste és rengeteg olyan apró figyelemmel halmozta el bennünket, amely felejthetetlen emlék marad számunkra.

A Nagyváradra készülő Gradjanski egyébként a horvát nemzeti válogatott csapatot is jelenti. Ugyanis Péter-Pál napján ugyan az a horvát együttes fog városunkban játszani, amelyik a Vidék válogatottja ellen játszott. Köztudomású dolog, hogy a horvát labdarugó sportot a Gradjanski jelenti és a vasárnapi válogatott csapat gerincét is ez az egyesület adta, csupán Bobek és Lokosek volt más csapatbeli. Most azonban már az a helyzet, hogy a Gradjanski megszerezte mind a két tehetséges fiatal játékost és Nagyváradon is szerepeltetik őket. Így előreláthatólag az alábbi csapat lesz a NAC ellenfele:

Glázer, Brozovics, Dubac, Pleše, Jazbinski, Lehner, Zimmermannics, Wolf, Bobek, Lokosek, Kokotovic.

A NAC-nak alapos törleszteni valójában van a horvátok ellen. A télen, ha

sok mentő körülmény mellett és kis gólaránnyal is, de mind a két mérkőzését elvesztette Zágrábban a csapat és bizony a Vidék válogatott vereségeért is a NAC-nak kell most visszavágni, mert hiszen ő képezte a csapat zömét. 2:0, 1:0, 2:1 a három veszített csata gólaránya. Öt gólt kaptunk és egyet adtunk. Vajon sikerül-e a két mérkőzésen ezt az 5:1-et visszavágni?

A Vidék válogatott NAC tagjai. Rónay Ferenc edző vezetésével, a hajnali vonattal érkeztek Zágrábról. A fiúk jól érzik magukat és a válogatottban gyengébb formát tanusított

Megrendezik Nagyvárad ifjúsági labdarugó bajnokságát

A sorsolást már megis ejtették

Nagyvárad. A Körösvidéki Kerület hozzájárulásával Nagyváradon kétfordulós ifjúsági labdarugó bajnokságot rendeznek. Az elhatározás igen életrevaló, mert hiszen labdarugósportunk utánpótlását fejlesztjük ezáltal. A Kerület Schmidt Bélát, a helyi JT elnökét bizta meg a sorsolás lebonyolításával. A bajnokságba három egyesület nevezett be.

játékosokat alapos edzéssel javítják fel. Különböző az egész csapatot nagy gondot készítik elő a Gradjanski ellen. Péntek délután, vasárnap délelőtt és kedden délután tartanak erőnlét edzést. Kétkapus játék a héten már nem lesz. A portyáról hazaérkezett játékosok között sérült nincs, az itthon maradt Barna azonban kificamította a karját és így pillanatnyilag mot harcképtelen a balösszekötő.

Tegnap délután edzést tartott a NAC ifjúsági csapata

Nagyvárad. Szerdán délután kiadós edzést tartott a NAC ifjúsági csapata. A gyakorlatokat Vigh Ferenc ifjúsági edző vezette le. A fiúk nagy kedvvel készülnek a NAC-Gradjanski előtt előmérkőzésre, na és az ifjúsági bajnokságra is.

A NAC-ot Cséky László ifjúsági intéző és Vigh Ferenc ifj. edző, a Törekvést Juhász Antal, a Máv-ot pedig Nagy Géza intéző képviselték. A sorsolás eredménye a következő:

Július 2. Törekvés—MÁV.
Július 6. NAC—MÁV.
Július 9. NAC—Törekvés.
Július 13. Törekvés—MÁV.
Július 16. MÁV—NAC.
Július 20. NAC—Törekvés.

SZÍNHÁZ

Ross Józsefet leszerződtette Páger Antal a készülő „Tiszaeszlár” című film egyik főszerepére

Nagyvárad, június 22. Megirtuk annakidején, hogy Páger Antal, a filmkormánybiztosi megbízatás várományosa, vidéki útjai alkalmával új tehetségeket keres a mot készülő fil-

mek szerepeire. Nagyváradon elismeréssel nyilatkozott a Szigligeti Színház tagjainak képességeiről, de legjobban Ross Józsefnek akadt meg a szere, akit a tisztaeszlári nagy per anyagát feldolgozó magyar „Jud Süß”-film egyik vezető szerepére annyira alkalmasnak talált, hogy azonnal szerződtette is a kitünő nagyváradit színészt. A forgatókönyvet nem tudta ugyan rendelkezésére bocsátani, de átadta neki Marschalkó Lajos „Tiszaeszlár” című munkáját, amelynek alapján a forgatókönyv készült a Ross József már hozzáfogott a zsidók világraszóló gonoszteréről szóló könyv alapján a reá váró szerep tanulmányozásához. Ross József a hírhedt tisztaeszlári zsidó egyházfinak, Scharf Józsefnek alakját fogja a filmen megisméltetni, aki a főbűnös volt a kis Solymosi Eszter meggyilkolásában s akire tudvalevőleg tulajdon fia, a nagy per koronatanúja, Scharf Móricz vallott terhelően. A tehetséges nagyváradit színész tehát a nyár folyamán forgatásra kerülő nagyszabású film egyik főszerepét fogja játszani. Ross József július 5-én utazik Budapestre s mielőtt befejeződik „Az első” filmváltozatának forgatása, az ország minden részéből összeválogatott hatalmas színészgárdával együtt Páger Antal vezetésével részt vesz a várhatólag rendkívüli hatású film előállításának munkájában.

A színházi iroda közleményei

Búcsúelőadások! Június 30-án fejezi be színiévadját a Színház

Minden este: „Az asszony verve jó”

Csütörtök este *Az asszony verve jó* című zenés vígjátékot mutatja be a színház bemutató hérlében. A hérlében péntek este megy. Szombat este, vasárnap délután és este hérlészünetben megy. Mindenkinek okvetlen látnia kell ezt a pompás mulatságos zenés vígjátékot.

Főszereplők: Hamvay Luci, Szögi Arany, Kemény Gizi, Antal Erzsé, Horváth Jenő, Lendvai Lajos, Barsy Béla, Ross József, Szabó Ernő és Bakay Lajos.

Utóljára az idényben hétfőn este filléres helyárrakkal kerül színre a legnagyobb prózai siker *Az első*. Nép-művelődési előadás. Jegyek a színházi pénztárnál elővételben már váltakoznak.

Hölgyeim elég volt a címe a színház legközelebbi műsordarabjának, melyet kedden este bemutató hérlében

ben újít fel a társulat. Szípközös francia humor és szellemesség. Kacagató fordulatok és jelenetek. Figyelem. *Csak felnőtteknek*. Kedden bemutató hérlét, szerdán pedig A-hérlét.

Búcsúelőadások műsora:

Csütörtök este fél 7 órakor: *Az asszony verve jó*. Bemutató hérlét.
Pénteken este fél 7 órakor: *Az asszony verve jó* A hérlét.
Szombaton este fél 7 órakor: *Az asszony verve jó*.
Vasárnap délután fél 4 órakor: *Az asszony verve jó*.
Vasárnap este fél 7 órakor: *Az asszony verve jó*.
Hétfő este fél 7 órakor: *Az első*.
Kedd este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt*. Bemutató hérlét.
Szerda este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt*. A-hérlét.

APROHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Félfürdőben két telek, központban, főútvonalnál eladó. Érdeklődni a színházi gondnoknál. Telefon: 28-35. 251

GOMBÁT vargányát és keserűt szarva minden mennyiségben vásárol Kirrer József, Budapest, V. Tükrő-s. 5. szám.

Műlőnéféle

Eladó sürgősen egy új sarok téglaház nagy telekkel, 2x1 szobás konyhas pájazsal, lakás elfoglalható, bármilyen üzleti célra alkalmas. Ár 45.000 P. Tatayné, Szigligeti-u. 12. 101

Varrógépjavítás egy évi felelősséggel. Jakab műszerezés, Kocsuth-u. 5. Telefon 23-30.

Különálló üres garzonszobát átvennek uri családok, ebédkosztal, fürdőszoba használattal. Cim a kiadóban. 254

Parttlenítés, polioeka, mely az mindennapi fűrészek irásait 38 évi gyakorlattal vállalja, Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313

Menyaszony és koszorúságy mővirág fejdeszek és kezdesokrok. Ezüst-és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonnal hozott anyagokból is olcsón készítenek. Karácsonyi púspók-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Butorozott szobát keresünk ellátással, vagy anélkül. Cimeket Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-ut. 2-6. száma kerünk. Telefon 12-31. 252

Hentes üzlet teljes felszereléssel használtba kiadó. Érdeklődni lenet reggel 7 óratól 8-ig és este 7-től 8-ig. Hodossy Miklós-u. 1. sz. alatt. 255

Allást nyee

Fényképez retoussor és laboráns, magas fizetéssel felvétetik. Gözsa fotó, Teleki-u. 10. 257

Napszámó szolgát felveszünk fixfizetéssel. Csakis katonaviselt egyének jelentkezzenek. Cim a kiadóban. 256

Akor munkára napszámókat és középiskolai tanulókat munkára azonnal alkalmaz. Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál u. 2-6. 258

Könyvelőt, vagy könyvelőnőt keres a Hangya kirendeltség, Kapisztrán-ter 22. 263

Tanulóleányt varrodába felvesz Fercsek Gézané, Rákóczi-ut 22. 261

Vidéki kisebb iparvállalat keres merlegképes könyvelőt havi egy-két napos munka végzésére havi fizetéssel. Cim: Titz Alfréd Rév 260

Allást keces

Gyárba, hadiüzembe ajánlkozik fiatalnő, Stefan Jánosné, Teleki-u. 9. 262

Négy középiskolát végzett urifány irodai vagy hasonló alkalmazást keres. Cimket a kiadóba ker. 260

Elveszet

Elveszett özv. Gulácsy Endréne nevre kiállított fajgy. Becsületes megtaláló juttassa el Tüzes Gábor-ut. 4. alá 248

Elveszett a színház földszinti baloldali ruhatár puldjáról szürke ernyő. kérem, tekintettel arra, hogy látták, ki vitte el, hozza vissza a ruhatárosnak. 254

Talált hasszakulcs átvehető a kiadóban. 260

KIADÓTULAJDONOS

SENET LÁSZLÓNYERKA R. T.

A szerkesztőség címe: A kiadó címe: Dr. Páger Antal, Budapest, V. Tükrő-s. 5. Dr. Páger Antal, Budapest, V. Tükrő-s. 5.

Készült a Szent László-nyomda s. k. kőnyomtatásban, Nagyvárad, X. Tükrő-s. 5. sz. alatt.